ל) [סוטה כא:, ב) לקמן
קעד: כמוצות לה: סוטה כא:
ערכין כג., ג) גיטין עב.
כמוצות ב:, ד) [שבת קלה:
וש"כן, ה) [יבמות לו.],
ז בש"א : כמרייתא, ז) [ברכות מו],
מו],

גליון הש"ם

גמרא ממאי דמההיא הדר. עי' חולין דף עז ע"ל חוס' ד"ה בלשון. ולע"ק:

הגהות הב"ח

 (h) גמ' מהו דמימל מצי למר ליה למיעכד ליסורל לל יהבינהו לך: (ג) רשב"ם ד"ה ליזהו רשע ערוס רשע גורס:

מוסף רש"י

אידהו רשע ערום. רשע מרום, רשע מרום, רשע מחשבת הנחק, שלחמר נכסי לוח המדבר על ריב לא לו ומכנול לא היה ראשון עובר לאחרים לו האחריך לפליני, וברלונו לא היה ראשון עובר לאחרים ליה האחון עובר לאחרים להספיד אחרין, ערוס דמובל המקום מלליה או המשבשה המתנה, כרשבייג דלחני אם בשחי, בראשון ומכר מה שעשה שביי בליום (רקשון קעודה). זה מה ששישר ראשון ומכר מה שעשה בשחי בליום לאחריך לאחן קעודה). זה בינים לא שביי בליום (בחובר ב). לא מתי אבר בלוב. אם מתי לו זה בינין אם אבר בלוב. אם מתי לו זה בינין מתול היום לאר, ובינין שמת מתוך גיטן מחולי הוום משמע מחולי והו לאלן, וביון שמת מתוך בינין בחול מול או: משיפטוף חולי זה משמע מחולי או: משיפטוף חולי זה משמע ללל לאחר מיחה (בינין שב.) מאל לאחר מיחה (בינין שב.) מאל מחול מתו מתות הוא מתו מתון והוא מתו מתון והוא מתו מתון והוא מתו מתון והוא מתו מתות והוא מתו מתון והוא מתו מתות והוא מתות מלום, שהר מתות והוא מתו מתות והיום לא מתו בלום, שהרי משפסף אינו בחיים ואינו יכול לגרש

רבינו גרשום

אלא אחריך נמי אי דמי קנין פירות שלו כקנין הגוף או לא תנאי היא: השני. שהוא אחריך: מוציא מיד הלוקח. . גוף הקרקע: דברי רבי גוף הקוקע: דבר דבר דס"ל דהראשון אין לו אלא הפירות וקנין פירות לאו כקנין הגוף דמי ולא מצי זבין הגוף, ורבי סבירא ליה בריש לקיש: ורבן שמעון . בז גמליאל אומר איז לשני. בן גמליאל אומו ארן לשניי. מן הגוף: אלא מה ששייר ראשון. שלא מכר לפי שהיה רשאי למכור משום דקנין פירות כקנין הגוף דמי: b) והכא קאמר יורד דמי: ש) והכא קאמר יודד ראשון מוכר ואוכל משום דקנין פירות כקנין הגוף דמי: ל) אכילת פירות בלבד ואינו רשאי למכור הגוף: דר' אדר' לא קשיא. הא דאמר ראשון מוכר ואוכל מפירי קאמר אבל גופה של קרקע אם מכר ואכל השני מוציא מיד הלוקח דקנין . פירות לאו כקנין הגוף דמי: [הא] לכתחלה. אין לראשון אלא אכילת פירות דלאו אלא אכילון פירות דלאו כקנין הגוף דמי. אבל דיעבד אם מכר ואכל אין לשני בגוף קרקע אלא זה ששייר . ראשון: איזהו רשע ערום . שהוא עושה רשע ג) מרשעו

ל"ל קשיא דרכי אדרכי לדרכי דהכא קאמר וכוי. ב) ל"ל אוכב"ג ארספ"ג דהכא קאמר דאין לאוב"ג לרסשון אלא אבילה לרסשון אלא אבילה פירות בלבד וכוי. ב) אול שהוא מערמהו.

ה"ג **מנאי היא.** ולא גרסי׳ אלא אחריך נמי מנאי היא דמשמע דמירולא דמרליגן לעיל [קני:] לריש לקיש אחריך שאני לאו מירולא הוא דהא ודאי לריש לקיש מתרליגן אחריך שאני כדמתרלי רב ורבי דהא ודאי לריש לקיש מתרליגן אחריך שאני כדמתרלי רב ורבי הושעיא לעיל [שם] דהשתא קיימי כולהו בריימות כריש לקיש בין למאן

דאמר יחזרו ליורשי נותן בין למאן דאמר יחזרו ליורשי ראשון כולהו תנאי היא דתניא יונכסי לך ואחריך לפלוני סבירא להו דקנין פירות דעלמא לאו וירד ראשון ומכר ואכל השני מוציא מיד כחנין הגוף דמי דאפילו הך דקתני הלקוחות דברי רבי רבן שמעון בן גמליאל יחזרו ליורשי ראשון היינו משום אומר אין לשני אלא מה ששייר ראשון דאחריך שאני אלא לרבי יוחנן הוא ורמינהי נכמי לך ואחריך לפלוני יורד ראשון דמתרצינו הכי תנאי היא כלומר איכא ומוכר ואוכל דברי רבי רבן שמעון בן גמליאל תנאי דפליגי בקנין פירות דראשון אומר יאין לראשון אלא אכילת פירות בלבד אי כקנין הגוף דמי או לא ואנא סבירא לי כמאן דאמר כקנין הגוף קשיא דרבי אדרבי ודרשב"ג אדרשב"ג דרבי דמי: דמניא כו'. דרבי ס"ל לאו אדרבי לא קשיא הא לגופא הא לפירא כקנין הגוף דמי והך ברייתא דקתני דרשב"ג אדרשב"ג לא קשיא יהא לכתחלה יחזרו ליורשי נותן רבי היא ור"ש הא דיעבד יאמר אביי יאיזהו רשע ערום זה ס"ל כקנין הגוף דמי והך דקתני המשיא עצה למכור בנכסים כרבן שמעון בן יחורו ליורשי ראשון ר"ש היא ואנא גמליאל א"ר יוחנו הלכה כרבו שמעון בו ס"ל כר"ש והיינו דפסיק ר' יוחנן כר"ש גמליאל "ומודה שאם נתנן במתנת שכיב ומיהו לר"ל לאו בקנין פירות כקנין הגוף דמי פליגי אלא לכ"ע לאו כקנין מרע לא עשה כלום מאי מעמא אמר אביי הגוף דמי ובהא פליגי רבי סבר מתנת שכיב מרע לא קנה יאלא לאחר אחריך נמי קנין פירות בעלמא הוא מיתה וכבר קדמו אחריך ומי אמר אביי הכי דאית ליה לראשון והלכך שני מוליא והא איתמר מתנת שכיב מרע מאימתי קנה מיד הלקוחות והיכא דמת שני יחזרו אביי אמר עם גמר מיתה ורבא אמר ילאחר ליורשי נותן דקנין פירות לאו כקנין גמר מיתה הדר ביה אביי מההיא ∘ממאי הגוף דמי ורשב"ג סבר בעלמא דמההיא הדר ביה דלמא מהא הדר ביה לא קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי סלקא דעתך דתנן מיזה גימך אם מתי זה והכא אחריך שאני וגוף ופירות אהני גיטך מחולי זה זה גיטך לאחר מיתה לא לראשון הלכך אין לשני אלא מה ששייר אמר כלום אמר רבי זירא א"ר יוחנן הלכה ראשון והיכא דמת שני יחזרו ליורשי ראשון. וכן עיקר דהשתא לא תקשי כרשב"ג "ואפילו היו בהן עבדים והוציאן הלכתא אהלכתא דהא פסקינן לחירות פשימא מהו דתימא 6 א"ל למיעבד הלכתא כריש לקיש בפ׳ החולדי דקנין איסורא לא יהבינן לך קא משמע לן אמר רב פירות לאו כקנין הגוף דמי ובהא יוסף אמר רבי יוחנן הלכה כרבן שמעון בן דאחריך לפלוני קיימא לן כרבן שמעון גמליאל ואפי' עשאן תכריכין למת פשימא דאין לשני אלא מה ששייר ראשון מהו דתימא לשוינהו איסורי הנאה לא יהבי כדפסקינן הלכתא לקמן ולא פליג ריש לקיש על ההוא פסק דפסיק רבי לך קא משמע לן דרש רב נחמן בר רב יוחנן לקמן ומדאביי נמי איכא למשמע חַסדָא אתרוג זה נתון לך במתנה ואחריך דהכי קיימא לן דאמר אביי איזהו רשע לפלוני נטלו ראשון ויצא בו באנו למחלוקת ערום כו' ולקמן נמי [ע"ב] בההיא אתתא רבי ורשב"ג מתקיף לה רב נחמן בר יצחק דהוה לה דיקלא בארעא דרב ביבי בר ע"כ לא פליגי רבי ורשב"ג התם אלא דמר אביי אזל איהו אקנייה לבנו קטן כרבן סבר הקנין פירות כקנין הגוף דמי ומר סבר שמעון כו' עד אפי רבן שמעון לא קאמר כו' דמהתם נמי שמעינן קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי אלא הכא דהלכתא כרבן שמעון והלכך בעינן לפרושי דרבן שמעון ס"ל כר"ל דקנין פירות לאו כקנין הגוף דמי

והכא היינו טעמא דאחריך שאני ולא תקשי הלכתא אהלכתא: וירד הראשון ומכר ואכל. אורחא דמילחא נקט שמכר והוליא המעות בהולאה: השני מוליא מיד הלקוחות. אחר שימות הראשון דקנין פירות דראשון לאו כקנין הגוף דמי ואחריך שאני לא אמרינן אליבא דרבי: אלא מה ששייר ראשון. ואם לא שייר כלום לא יטול השני כלום דקנין פירות דראשון כקנין הגוף דמי לר' יוחנן ולריש לקיש טעמא משום דחחריך שחני: חין לרחשון חלה חכילת פירות בלבד. המ"ד השתא פירות יכול לאכול ולמכור אבל לא הגוף ואם מכר השני מוליא מיד הלקוחות: הא לגופא. הא קמייתא דקאמר רבי השני מוליא הני מילי היכא דמכר הגוף שאין לו לראשון אלא פירות והך ברייתאי דקאמר יורד ראשון ומוכר אפירות קאי: הא לכתחלה. קאמר ר"ש אין לו למכור לכתחלה הגוף אלא אכילת הפירות כדי שיתקיים דעתו של נותן דהא גלי דעתיה דניחא ליה שישתייר קלת לשני אם יתרלה הראשון לשייר אחריו כלום והכי קתני יורד ראשון ומוכר ואוכל מסתמא דברי רבי שהרי אינו יכול למכור כ"א פירות רשב"ג אומר אין לו לראשון לירד ולמכור מסתמא שהרי הכל מכור ולא נתקיימה דעת הנותן אלא אכילת פירות הוא דאית ליה לכתחלה או למכרן אבל גופא דיעבד אין לכתחלה לא והא קמייתא דיעבד אין לשני אלא מה ששייר ראשון: איזהו רשע ערום. כי גורם לעבור על דברי הנותן: ערום. דאהנו מעשיו והרי הוא חוטא ולא לו ומיהו המוכר עצמו דהיינו ראשון לא מקרי רשע ואע"ג דלכתחלה אסור לעשות כן דלא חמיר איסוריה שהרי השליטו הנותן בגוף ופירות לעשות בהן כרלונו: זה המשיא עלה. לראשון

למכור בנכסים דהא קי"ל כר"ש דאין לשני אלא מה ששייר ראשון ולא נעשה נחת רוחו של מת שאמר אחריך לפלוני דהוה ניחא ליה אם ישתייר ומיהו לא אקפיד קפידא גמורה שלא יוכל הראשון למכרן אם ירצה: ומודה. ר"ש אע"ג דאמר אין לשני אלא מה ששייר ראשון

אם נתנו אותו ראשון במתנת שכיב מרע כגון דאמר מהיום ולאחר מיתה לא אמר כלום והשני מוליא אי נמי כשהיה שכיב מרע נתנה דשתי מתנות הללו שוות כדאמרן לעיל [קלה:] איזהו מתנת בריא שהיא כמתנת שכיב מרע כו': ה"ג בהלכות גדולות ובפירוש רבינו חננאל מ"ט אמר אביי מתנת שכיב מרע הימת הויה להחר מיתה וכבר קדמו אחריך. האי שני דקאמר עליה הנותן אחריך לפלוני קדם לזה שנתנו לו הראשון דמשעה שהתחיל האי ראשון לטרוף קנה השני דאחריך עם גמר מיתה משמע דמשעה דאין הראשון לריך לנכסים הללו זיכהו הנותן לזה השני אחריו מיד אבל האי מקבל מתנה מראשון לא קנה עד לאחר גמר מיתה דסתם אדם הנותן ממונו לאחר מיתתו אין רוצה להוציא ממונו מכחו עד שתנמר מיתתו אבל לעיל דנותן סליק נפשיה מהני נכסים שהרי נתנו לרחשון חפץ הוח שיוכה השני עם גמר מיתתו של רחשון: ומי אמר אביי הכי. דמתנת שכיב מרע לאחר גמר מיתה: עם גמר מיתה. אלמא בהדי הדדי קנו ולאשמועינן אתא דחולקין בשוה: מההיא. דעם גמר מיתה: לא ס"ד. דמההיא דלאחר מיתה הדר ביה דהא ודאי סתם שכיב מרע הנותן לאחרים ממון שלו אין בדעתו להוליאו מרשותו עד לאחר גמר מיתתו דאשכחן נמי כה"ג גבי אשתו כשהוא מגרשה ומתירה לאחרים דלא גמר להוליאה מכחו עד לחחר גמר מיתתו: דפנן הרי זה גיעך אם מתי. כלומר אם אמות או יהא גט: זה גיטך מחולי זה. לאחר גמר חולי דהיינו לאחר מיתה: זה גיטך לחחר מיחה לח חמר כלום. דלא גמר לגרשה עד לאחר מיתה ואין גט לאחר מיתה ודלא כר׳ יוסי מוקמינן לה בגיטין בפ׳ מי שאחזו קורדייקוס [עב.] דאי כרבי יוסי האמר זמנו של שטר מוכיח עליו וכמחן

718 דאמר לה מהיום ולאחר מיתה דמי דקתני התם חוללת ולא מתייבמת וגבי אם מתי נמי דמי כמאן דאמר מהיום אם מתי דקתני התם הרי זה גט מיהו שמעינן מינה דלאחר מיתה קמגרש לה וה"ה למתנתו דאי עם גמר מיתה א"כ הוי גט ואמאי קתני לא אמר כלום: היו נהן עבדים כו'. כלומר ורבן שמעון קחמר דמה שמכר רחשון הכל הוי מכור ואפי׳ עבדים והוליאם לחירות. וקפריך פשיטא דכיון דאקני גוף לראשון מלי למעבד ביה כל מה דבעי: למיעבד איסורא. דהמשחרר עבדו עובר בעשה" דלעולם בהם תעבודו (ויקרא כה): תכריכי המת אסורין בהנאה ובפרק נגמר הדין (סנהדרין דף מו:) נפקא לן מקראי: לשוינהו איסור הנאה לא יהבינהו ניהליה. אלא ע"מ ליהנות בהן בני אדם דניחא ליה לאיניש דליהנו אינשי מממוניה ולא ילך לאיבוד: אסרוג זה נסון לך במסנה. כל ימיך: ואחריך. אחר מיתתו: לפלוני. לנאת בו וגם לאכלו אם ירלה דהא לא קאמר ואחריו לפלוני: נטלו ראשון ויצא בו. כלומר נטלו לנאת בו ובירך עליו: באנו למחלוקת כו'. דלרבי לא יצא ראשון דהא לית ליה בגויה אלא קנין פירות שהרי אינו יכול למכרו ולא קרינא ביה לכם [ויקרא כג] ולר"ש ראשון יצא דהא אי בעי הוה אכיל ליה או מזבין ליה דהא אחריך קאמר מה שישתייר אחריך: עד כאן לא פליגי. רבי ור"ש בפירות דראשון דודאי פירות אית ליה אלא בהכי פליגי דר"ש סבר קנין פירות שיש לו לראשון כקנין הגוף דמי אפי" לר"ל דאחריך שאני ורבי סבר לאו כקנין הגוף דמי ואם מכר את הגוף לא עשה ולא כלום אבל בפירות הכל מודים דאית ליה הלכך גבי אתרוג נמי יציאת ידי חובתו ליטלו היינו פירותיו דאפילו לרבי יצא:

ח ט סמג עשין פג טוש"ע חו"מ סי' רמח סעיף ג: קנג ה ו מיי שם הלכה י טוש"ע שם ס"ד:

קנב א ב ג ד מיי' פי"נ

מהל׳ זכיה ומחנה הל׳

קנד ז מיי שם ופיח שם הלי ח ממג שם טושיע חויית שם וסי רנג מעיף ח: קנה ח מיי פיש מהלי גירושין הלכה יב ועיין

בהשגות ובמ"ת סמג עשין נ טוש"ע הה"ע סי קמה סעיף א: קבו ט י מיי פי"ב מהלי זכיה ומתנה הל"ע סמג

עשין פנ טוש״ע ח״מ סי״ רמח סעיף ג:

רבינו גרשום (המשר) זה המשיא עצה שמתייעץ ומוכר נכסים שנתנו לו על מנת שאחריך לפלוני כרבן שמעון בן גמליאל דאמר דאי עבד אין לשני אלא מה ששייר ראשון דהכי קאמר הנותן נכסיי לך ולכל קאמר הנוחון נכטיי לך הלכל צרכך ואם תשאר כלום יהא אחריך לפלוני: ומודה. רבן שמעון בן גמליאל: שאם נתן ראשון במתנת ש"מ. כלומר מה שנתן במתנת בריא נותן אבל אם נתן במתנת שכיב מרע וכו': במתנת שכיב מרע וכו': לאחר מיתה קונה וכבר קדמו אחריך. שהוא יורש . וקנה בגמר מיתה עם שיצא יקנה בגמו מיזנה עם שיצא נשמתו של ראשון. אביי אמר עם גמר מיתה: ודלמא הדר ביה [מהא] דאמר אחריך קונה בגמר מיתה: לא ס״ר. אלא ודאי סביר׳ דמתנת שכ"מ אינ' הונה אלא לאחר מיתה כדתנן הרי זה גיטך אם מתי הרי גיטך אם לא אחיה מחולי זה הרי זה גיטר לאחר מיתה לא אמר כלום. משום מיונה לא אמר כלום: משום דהאי גט כמתנה הוא דקא יהיב ליה ומתנה אינה אלא לאחר מיתה נגמרת וקי"ל דאין גט לאחר מיתה. אלמא . דלא הדר ביה מהא דאמר מתנה לאחר מיתה קונה: . אפי׳ היו בהן. באותן נכסים שעשה עשוי ואין לשני אלא מה ששייר ראשון: פשיטא. . מה לי עבדים מה לי שאר מה לי עבדים מה לי שאר נכסים: מהו דתימא מצי אמר לי׳. הנותן למיעבד איסורא לא יהבי לך. והאי דהוצאת עבדים לחירות איסור הוא דעובר בעשה דכתיב לעולם בהם תעבודו אימא דלא עבד כלום. תכריכין למת. איסורי הנאה נינהו: באנו למחלוקת רבי יכול אם יכול דלעיל אם יכול לצאת בו ידי חובתו דרבי דהאי אתרוג לא יהבי נהליה כי אם לפירות לחודייהו בי אם עב.... דהיינו הברכה לאו כקנין ייסריו דמי ולא הגוף של אתרוג דמי. ו וקיימא לן יום טוב הראשון של חג אין אדם יוצא ידי חובתו בלולב של חבירו. ירשב"ג סבר דיצא משום

:מאי קנין פירות איכא הכא